

Perceptions of Organizational Politics Scale (POPS) Questionnaire into Turkish: A Validity and Reliability Study

Evrime EROL¹

Dumlupınar University, Education Faculty, Educational Sciences, EYTPE, Kütahya, Turkey

Abstract

In this study it was aimed to make the studies of the translation of Perception of Organizational Politics Scale into Turkish and the validity and reliability of the scale. Perceptions of Organizational Politics Scale's (POPS) validities has been tested in terms of view, content and structure. The application is designed as a two-stage process. In the first stage, face and content validity was tested. In the second stage, it was sought evidences for the construct validity of the scale by making exploratory factor analysis (EFA) and then the confirmatory factor analysis (CFA) to the data obtained. In determining the reliability of the scale item-total score correlations and Cronbach alpha coefficient was used. The application made for the validity and reliability of the scale was conducted on the data collected from 277 faculty members working in universities' education faculties. As a method of achieving those faculty members "Simple randomized (random) sampling" is used. The psychometric properties of the Turkish version of Perception of Organizational Politics Scale showed that the scale has a satisfactory level of reliability and validity for the Turkish employee sample.

Article Info

Received:
17 November 2014
Revised:
25 December 2014
Accepted:
05 January 2015

Keywords:

Organizational
Behavior,
Organizational
Politics, Perceptions of
Organizational
Politics, Faculty of
Education, Instructor

Örgütsel Politika Algısı Ölçeğinin (POPS) Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması²

Özet

Bu araştırmada Örgütsel Politika Algısı Ölçeğinin (Kacmar ve Ferris, 1991) Türkçeye çevrilmesi ve geçerlik-güvenirlilik çalışmalarının yapılması amaçlanmıştır. Ölçeğin geçerliği için önce yüzey ve içerik geçerliği sınanmış, ardından elde edilen verilere açıklayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılarak ölçeğin yapı geçerliği için kanıtlar aranmıştır. Ölçeğin güvenirliliğinin belirlenmesinde ise madde-toplam puan korelasyonları ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı değeri kullanılmıştır. Bu doğrultuda, basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile Devlet Üniversitelerinin eğitim fakültelerinde görev yapan 277 öğretim elemanından veri toplanmıştır. Bu çalışma sonucunda, Türkçeye uyarlanan Örgütsel Politika Algısı Ölçeği'nin Devlet üniversitelerinde çalışan öğretim elemanlarının fakültelerine yönelik politik algılarını belirlemede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir.

Makale Bilgisi

Alındı:
17 Kasım 2014
Düzeltildi:
25 Aralık 2014
Kabul edildi:
05 Ocak 2015

Anahtar Kelimeler:

Örgütsel Davranış,
Örgütsel Politika,
Örgütsel Politika
Algısı, Eğitim
Fakültesi, Öğretim
Elemanı

¹ Corresponding Author Email: evrimerol@gmail.com, evrim.erol@dpu.edu.tr

² Bu araştırmanın özeti EJER 2014'te sözlü bildiri olarak sunulmuştur. (24/26 Nisan 2014 İstanbul)

Summary

One of the most important factors in being formed and maintaining of the organizations is also the other employees or groups in the organizations conception of the attitudes and behaviors displayed by the organization and the employees. Because the employee's perception of the environment as political has an impact on the formation of organizational policy (Buenger et al., 2007). If the employee perceives the environment as political based on his/her own ideas and assumptions, he/she forms his/her behaviors in this direction and organizational environment will turn into a political case.

Method

Data Collection Tool

"Perceptions of Organizational Politics Scale" (POPS) that is developed by Kacmar and Ferris (1991) and consisting of 31 items consists of five sub-dimensions (factors). First sub-dimension is named "*Go Along To Get Ahead Content*", the second sub-dimension is named "*Self-serving Content*", the third sub-dimension is named "*Coworkers Content*", the fourth sub-dimension is named "*Cliques Content*" and the fifth sub-dimension is named "*Pay and Promotion Content*".

Working Group

The application made for the validity and reliability of the scale was conducted on the data collected from 277 faculty members working in universities' education faculties. As a method of achieving those faculty members "Simple randomized (random) sampling" is used.

Process

Perceptions of Organizational Politics Scale's (POPS) validities has been tested in terms of view, content and structure. The application is designed as a two-stage process. In the first stage, face and content validity was tested. In the second stage, it was sought evidences for the construct validity of the scale by making exploratory factor analysis (EFA) and then the confirmatory factor analysis (CFA) to the data obtained. In determining the reliability of the scale item-total score correlations and Cronbach alpha coefficient was used.

Findings Related to the Validity of the POPS

As a result of the EFA there existed a three-factor structure. The eigenvalue of the first factor that consists of eleven items was found as 8.80. This sub-factor alone explains 40.30% of the total score variance. The second factor consists of six items and the eigenvalue of this factor was found as 1.57. This factor alone explains 7.14% of the total score variance of related scale. The third sub-factor consists of five items and the eigenvalue of this factor was found as 1.25. This factor alone explains 5.68% of the total score variance of the related scale. These three factors together explain 52.86% of the variance of the related scale. Factor loadings of the items range from 0.44 to 0.74. These findings are assessed as an evidence that the scale has an acceptable level of construct validity.

According to the CFA that was made after EFA, P22 item was removed from the scale and there was made a modification between the items P13 and P15. The values of goodness of fit of the model are determined as; AGFI .88, GFI .90, CFI .95 and RMSEA .050. These values of goodness of fit reveal that the measurement model of POPS is an acceptable model (Sümer, 2000; Kline, 2005; Tabachnick and Fidell, 2007; Şimşek, 2007).

Findings Related to the Reliability of the POPS

For the reliability of the POPS, for the form that EFA was made the item-total test correlations range from .40 to .78 and the calculated Cronbach alpha coefficient is .92. For the form that CFA was made the item-total test correlations range from .41 to .78 and the calculated Cronbach alpha coefficient is .94.

Conclusion and Comment

In this research, performing a cultural adaptation by the pilot application there has been created a new three sub-dimensions (factors) structure in parallel to POPS' Kacmar and Carlson (1997) version. According to the findings of the validity and reliability of the POPS; it can be said that the 21 items scale has the linguistic equivalent, can be used in valid and reliable on academicians working in the education faculties in Turkey.

Turkish version / Türkçe

1. Giriş

Örgütler, klasik kuramlarda söz edildiği gibi ne sadece kalite, verimlilik ve etkinlik amacına ulaşmak için bireylerin rasyonel davranışlarını oluşturduğu bir bütün, ne de eleştirel (çatışmacı) kuramlarda vurgulandığı gibi, sınıf çatışması ve sömürü üzerine temellendirilmiş örüntülerin olduğu bir alandır (Armağan, 2005). Bu iki görüşün de özelliklerine sahip, iç ve dış çevreye uyum sağlayabilmek ve varlığını devam ettirebilmek için informal topluluklardan oluşan, çalışanların (aktörlerin) bireysel çıkarlarını arttırmak için bir birleri ile güç mücadelesine giriştiği ve bu amaç uğruna politik davranışların geliştirilip uygulandığı dinamik bir alandır. Bu da çalışanın örgütteki olayların yönünü değiştirmek ve diğerlerinin davranışlarını etkilemek için politik davranmasını gerektirmektedir (Kirel, 1998). Bu yüzden çalışan açısından örgütsel yaşamda “politik olmak” veya “politik davranmak”, ilişkide bulunduğu herhangi bir birey, grup veya örgüte karşı şartlar gerektirdiğinde ortaya koyduğu bir gerçekliktir. Bu sebeple örgüt denince akla ilk gelen birey unsurudur. Cüceloğlu'na (2002) göre birey, algılarına dayalı olarak anlam oluşturan ve davranışlarını da bu anlamlara göre şekillendiren psiko-sosyal bir varlıktır. Dolayısıyla örgüt ortamında yer alan bireyler her türlü eylemlerini birtakım anlamlar üzerine kurarak gerçekleştirirler.

Örgütlerde güç kazanımında rol oynayan politik gerçeklerin farkına varılması ve bunların incelenmesi, örgütsel yaşamın anlaşılması açısından önemlidir (Kirel, 1998). Buna karşın, örgütsel yaşama ilişkin yapılan ilk araştırmalar (klasik kuramlar), örgütlerin işleyişinde ve çalışanlar arasındaki ilişkilerinde rasyonel ilkelerin hâkim olduğunu varsayarak, politik davranışların görmezden gelinmesine neden olmuştur (Çınar-Altıntaş, 2007; Demirel ve Seçkin, 2009). Ancak, yaşadığımız yüzyılda örgütlerin rasyonel olmaktan çok politik oldukları genel kabul görmektedir (Allen, vd., 1979; Mintzberg, 1985; Eisenhardt ve Burgeois, 1988; Pfeffer, 1992; İşcan, 2005; İslamoğlu ve Börü, 2007; Mohan-Bursalı, 2008; Mehtap, 2010; Mohammed, 2011; Ayhan, 2013).

Örgütlerde politik bir ortamın oluşması ve devam ettirilmesinde en önemli unsurlardan biri, örgütün ve çalışanların sergilediği tutum ve davranışların yine örgütteki diğer çalışanlar ya da gruplar tarafından algılanma biçimleridir. Çünkü çalışanın ortamı politik bir şekilde algılaması, örgütsel politikanın oluşmasına etki eder (Buenger vd., 2007). Çalışan eğer kendi düşünce ve varsayımlarına dayanarak ortamı politik bir şekilde algıladığında, davranışlarını bu yönde şekillendirecek ve örgütsel ortamı politik bir hale dönüşecektir.

Gerçek politik davranış ve politik olarak algılanan davranış arasında güçlü bir uyum olduğu, düşünülmesine rağmen, algılama farklılıklarını kabul etmek ve bunun niçin ve nasıl

oluşturduğunu anlamaya çalışmak önemlidir. Bu alanda araştırmalar yapan Gandz ve Murray (1980) örgütsel politikalara objektif bir bakış açısıyla bakmanın pek mümkün olmadığını belirtmişlerdir. Lewin (1967) de insanların gerçeğin kendisine göre değil, kendi gerçeklik ilkesine göre algılayarak karşılık verdiği düşüncesini ortaya koymuştur (Akt: Sabuncuoğlu ve Tüz, 2001). Daha sonra Ferris ve arkadaşları (1989) örgütsel politikalara referanslar vererek, gerçek olayların yanlış algılanması da olsa algıları anlamının ve bu algıları araştırmanın önemli olduğunu söylemiştir. Ayrıca, örgüt ortamının diğer özellikleri ile ilgilenen araştırmacılar gerçek ve algılanan özellikler olarak ayırım yaparak örgüt ortamlarının algılanan özellikler açısından tanımını yapmışlardır (Özkalp ve Kirel, 2001).

Alanyazında örgütsel politika algısı, politik davranışları teşvik eden örgütsel uygulamalar ile politik davranışlar gösteren yönetici ve çalışanlar tarafından temsil edilen örgütsel çevrenin subjektif bir biçimde yorumlanması biçiminde tanımlanmaktadır (Kacmar ve Ferris, 1991). Andrews ve Kacmar'a (2001) göre örgütsel politika genellikle izleyicinin gözünden görülen şeydir. Fakat algı aynı zamanda değişkendir. Kimi çalışanlar örgütteki bir durumu olumlu bir biçimde değerlendirirken kimi çalışanlar da aynı durumu olumsuz bir biçimde değerlendirmektedir. Bu da çalışanların kendi eylemlerinin farkında olmamaları ya da kendi eylemlerini farklı biçimde değerlendirmeleri ile alakalıdır. Aynı davranış diğerleri tarafından gerçekleştirildiğinde çalışan için politik olarak yorumlanırken kendisi tarafından gerçekleştirildiğinde ise politik olarak değerlendirilme olasılığı son derece düşük olmaktadır. Buna bağlı olarak çalışanların ortamın politikleşmesine ilişkin algıları da farklılıklar göstermektedir (Ferris ve King, 1991; Ferris ve Kacmar, 1992; Kacmar ve Carlson, 1997; Vigoda, 2000).

Örgütte çalışanların sergiledikleri davranışların gerçekliğinden ziyade, davranışların bireysel algılamalara bağlı olarak çeşitli şekillerde değerlendirilebilmesi, örgütsel politikaların anlaşılması açısından son derece önemlidir. Bu algılamaların olumlu veya olumsuz bir biçimde ortaya çıkması, çalışanların yöneticilerine, arkadaşlarına ve örgüte yönelik tepkilerini, beklentilerini ve işle ilgili ortaya çıkacak sonuçları da etkileyecektir (Ferris, vd., 1996). Çünkü örgüt-birey etkileşiminin birey tarafındaki niteliğini belirleyen en temel unsurlardan biri bireyin örgüt ve iş arkadaşlarına ilişkin algılamalarıdır.

Bu araştırmada Kacmar ve Ferris (1991) tarafından geliştirilen, "Örgütsel Politika Algısı Ölçeği" (POPS: Perceptions of Organizational Politics Scale) nin Türkçe uyarlanması ve geçerlilik-güvenilirlik analizlerinin yapılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, öncelikle veri toplama aracı, uyarılma süreci ve çalışma grubu hakkında bilgi verildikten sonra sırasıyla gerçekleştirilen uygulama neticesinde yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına yer verilmiştir. Araştırmanın sonunda ise elde edilen uyarılma ölçeğine ilişkin sonuçlar ve POPS kullanılarak yürütülecek araştırmalar için önerilerde bulunulmuştur.

2. Yöntem

2.1. Veri toplama aracı

Kacmar ve Ferris (1991) tarafından geliştirilen, 31 ifadeden oluşan "Örgütsel Politika Algısı Ölçeği" (POPS: Perceptions of Organizational Politics Scale) beş alt boyuttan (faktörden) oluşmaktadır. Her boyut bir alt ölçektir. Bu sebeple de ölçekten toplam puan alınmamaktadır. Birinci boyut olan "Yükselmek İçin Gerekeni Yapmak" (*Go Along To Get Ahead Content*), ölçekteki Q17, Q16, Q18, Q4, Q1, Q2, Q10, Q12 ve Q11 numaralı ifadeler ile belirlenmiş ve Q16, Q18, Q4 ve Q2 numaralı ifadeler ters kodlanmıştır. İkinci boyut olan "Çıkarıcılık" (*Self-serving Content*) boyutu Q23, Q25, Q5, Q22, Q20, Q15, Q3, Q21, Q29 ve Q8 numaralı ifadeler ile belirlenmiştir. Yedi ifadeyi kapsayan "Üst'ün ve Çalışma Arkadaşının Davranışı" (*Coworkers Content*) boyutu Q30, Q19, Q28, Q14, Q26, Q13 ve Q27 numaralı ifadeler ile belirlenmiş, Q26. ifade ters kodlanmıştır. Dördüncü boyut olan "Klikler"

(*Cliques Content*), Q7, Q9 ve Q6 numaralı ifadeler ile belirlenmiştir. Q24 ve Q31 numaralı ifadeler ile belirlenen “Terfi ve Maaş Uygulamaları” (*Pay and Promotion Content*) boyutunda her iki ifade de ters kodlanmıştır.

2.2. POPS'un Türkçeye uyarlanma süreci

Örgütsel Politika Algısı Ölçeği, (Perceptions of Organizational Politics Scale - POPS) uyarlama çalışması için ilk olarak ölçeği geliştiren K. M. Kacmar ve G. R. Ferris ile e-mail yoluyla iletişim kurulmuş ve ölçeğin uyarlanabileceğine ilişkin gerekli izinler alınmıştır. Ölçeği geliştiren Kacmar'ın birkaç farklı versiyonu bulunan POPS'un 31 maddelik ilk versiyonunun (1991) uyarlama çalışması için daha uygun olabileceği önerisi dikkate alınarak çalışma 31 ifadeden oluşan versiyon üzerinde yürütülmüştür. Ölçeğin Türkçe'ye çevrilmesinde Brislin, Lonner ve Thorndike (1973 Akt: Basım, vd., 2006) tarafından geliştirilen model temel alınmıştır.

POPS'un Türkçeye çevrilme süreci belli aşamalardan oluşmaktadır. Öncelikle ölçek araştırmacının yanı sıra yönetim alan bilgisine ve İngilizceye vâkıf iki uzman tarafından Türkçeye çevirmiştir. Daha sonra, araştırmacının ve uzmanların yaptıkları çeviriler incelenmiş ve bu çevirilerin değerlendirmesi yapılmıştır. Oluşturulan formun geri çevirisi için bir İngilizce okutmanından yardım alınmıştır. Anadili İngilizce olan başka bir okutman tarafından geri çeviriyle oluşturulan form gözden geçirilmiş ve maddelerin, orijinal ölçekteki maddelerle aynı yargıları bildirdiği sonucuna ulaşılmasına kadar bu işlem dört kez daha tekrar edilmiştir. Ardından ölçek ifadelerinin ölçülmek istenen davranışı gerçekten ölçüp ölçmediğinin incelenmesi amacıyla kapsam geçerliğine, ölçeğin hangi davranışları ölçmek istediğini belirlemek amacıyla da görünüş geçerliğine bakılmıştır.

Bunun için eğitim yönetimi alanından üç, eğitimde ölçme ve değerlendirme alanından iki ve Türkçe öğretimi alanından iki uzmana ölçek incelenmiş ve olumlu görüş alınmıştır. Kapsam ve görünüş geçerliğinde alan uzmanları söz konusu ölçme aracının ölçmek istediği davranışları ne ölçüde ölçebildiğine ve hangi özellikleri ölçtüğüne karar verirler (Balcı, 2000). Yapılan son düzeltmelerin ardından, DPÜ Eğitim Fakültesindeki 30 öğretim elemana yapılan araştırmanın amacı açıklanmış, ölçek tanıtılmış ve hazırlanan ölçekteki ifadelerin öğretim elemanlarının örgütsel politika algılarını tam olarak yansıtmayı yansıtmadığını değerlendirmeleri istenerek ölçeğin ön uygulaması yapılmıştır. Öğretim elemanlarından alınan geri bildirimler sonucunda ölçek uygulamaya hazır hâle getirilmiştir.

2.3. Çalışma grubu

Tabachnick ve Fidell'e (2007), göre faktör analizi için en az 250-300 kişilik bir örneklem büyüklüğünün olması gerektiğini belirtmektedir. Bu doğrultuda, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması için yapılan uygulama, üniversitelerinin eğitim fakültelerinde görev yapan toplam 277 öğretim elemanından toplanan veriler üzerinde yürütülmüştür. Bu öğretim elemanlarına ulaşma yöntemi olarak “Basit Seçkisiz (tesadüfi) Örnekleme” kullanılmıştır. Çalışmaya katılan 277 öğretim elemanı, çalışma grubu olarak adlandırılmış ve araştırmanın bundan sonraki bölümlerinde çalışma grubu olarak anılmıştır.

2.4. İşlem

Örgütsel Politika Algısı Ölçeğinin (POPS) geçerlikleri görünüm, içerik ve yapı açısından sınıanmıştır. Uygulama iki aşamalı bir süreç şeklinde tasarlanmıştır. İlk aşamada yüzey ve içerik geçerliği sınıanmıştır. İkinci aşamada ise elde edilen verilere önce açımlayıcı faktör analizi (AFA) sonra ise doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılarak ölçeğin yapı geçerliği için kanıtlar aranmıştır. Alanyazın incelendiğinde uyarlama ve geçerlilik çalışmalarında genellikle açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizinin birlikte kullanıldığı görülmektedir. Önce açımlayıcı sonra doğrulayıcı faktör analizinin yapılması alanyazında genel olarak kabul edilen

bir durumdur (Jöreskog ve Sörbom, 1993). AFA, veri toplama aracında kullanılan ifadelerin (maddelerin) sayıca eksiltilmesi ve ortaya çıkan boyutları (faktörleri) isimlendirmenin yanında analiz sonucunda ortaya çıkan boyutların ölçülmek istenen davranışa temel teşkil eden kuramsal alt yapı ile ne derecede benzer olduğunu ortaya koyar (Büyüköztürk, vd., 2004). Başka bir deyişle AFA ile belli bir faktör altında toplanan maddelerin kuramsal alt yapıya ait olup olmadığı test edilir. DFA' da ise kuramsal bir alt yapı temelinde geliştirilen veri toplama aracından elde edilen verilerle söz konusu yapının doğrulanıp doğrulanmadığı test edilir. Bu analiz veri toplama aracının yapı geçerliliğini saptamada, kuram geliştirmede ve var olan kuramların uygulamadaki geçerliliğini test etmede yaygın olarak kullanılır (Çokluk vd. 2010). Birbirinden oldukça farklı amaçlar için kullanılan bu iki faktör analizinin aynı çalışmada kullanılmasının nedeni, orijinal formu yurt dışında geliştirilen POPS'un uyarlama formunun eğitim fakültelerinde çalışan öğretim elemanları üzerindeki yapısını keşfederek açığa çıkarmaya çalışmak (AFA) ve ortaya çıkan bu yeni yapının öğretim elemanlarından elde edilen verilerle sağlanıp sağlanmadığını kontrol etmektir (DFA). Ölçeğin güvenilirliğinin belirlenmesinde madde-toplam puan korelasyonları ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı değeri kullanılmıştır.

2.5. POPS'un geçerliğine ilişkin bulgular

Ölçeğin yapı geçerliğinin belirlenmesi için faktör yapısını belirlemek amacıyla çalışma grubunun ölçeğe verdiği yanıtlardan elde edilen puanlara varimax rotasyon yöntemi kullanılarak açımlayıcı faktör analizi (AFA) uygulanmıştır. Araştırmada, AFA dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu aşamalar, verilerin faktör analizine uygunluğunun incelenmesi, faktörlerin elde edilmesi, faktörlerin döndürülmesi ve faktörlerin adlandırılmasıdır (Kalaycı, 2005). Alanyazında AFA yapmak için önce veri setinin analiz için uygunluğunun incelenmesi gerektiği belirtilmekte ve örneklem büyüklüğü bu incelemede ilk sırayı almaktadır (Büyüköztürk, 2006). Örneklem büyüklüğünün yeterliliğini test etmek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri incelenmiştir. Alanyazında, örneklem büyüklüğü ve maddeler arasındaki korelasyonun faktör analizine uygunluğunu ortaya koyan bu değer için .60 ve üzerinin yeterli kabul edildiği belirtilmektedir (Kline, 2005). Temel bileşenler faktör analizinde KMO değeri 0,949 olarak kabul edilebilir bir düzeyde bulunmuştur. Bu değer elde edilen verilerin faktör analizine uygun olduğunu göstermektedir. Verilerin faktör analizine uygunluğu ile ilgili bir diğer test Barlett küresellik testidir. Bu test, korelasyon matrisinin birim matris olduğu hipotezini sınamak üzere kullanılmaktadır. Bartlett küresellik testi, faktör analizinin varsayımlarından olan değişkenler arası ilişkinin, geçerlenip geçerlenmediğine dair bir test istatistiğidir. Anlamlılık düzeyi 0.05'den küçük ise, korelasyon matrisinde yer alan değişkenlerden en azından bazıları arasında anlamlı düzeyde korelasyon olduğu kabul edilir (Kline, 2005; Büyüköztürk, 2006). Dağılımın normallik düzeyinin faktör analizinin koşullarını karşılama durumu Bartlett Küresellik Testi ile incelenmiş ve Bartlett testi sonucunda Ki-kare değeri anlamlı bulunmuştur ($\chi^2=5975,42$; $p<0.01$). Ki-kare değerinin istatistiksel olarak anlamlı olması, verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermiştir.

POPS'un faktör yapısını belirlemek için, AFA yaklaşımının temel bileşenler (Principal Components) analizi tekniği kullanılmıştır. AFA yapılırken, her bir faktörde yer alacak maddelerin (ifadelerin) kuramsal alt yapı ile tutarlı olması, faktör özdeğerlerinin (eigenvalue) 1 ya da 1'in üzerinde olması, bir ifadenin yer aldığı faktörde .30 ve daha fazla bir faktör yüküne sahip olması, maddelerin buldukları faktörlerdeki yük değerleri ile diğer faktörlerdeki yük değerleri arasındaki farkın en az .10 ve daha yukarı olması ölçütlerine (Büyüköztürk, 2006) göre bu tekniğin döngüsüz olarak gerçekleştirilmesi sonucunda, Kaiser-Guttman ilkesi uyarınca özdeğerleri 1'den büyük faktörlerin açıkladığı varyans oranları Total Variance Explained çizelgesi aracılığıyla incelenmiştir (Zwick ve Velicer, 1986). Ölçeğin ilk faktör analiz çözümlemesine ilişkin sonuçlar Çizelge 1'de verilmiştir.

Çizelge 1'e göre, varimax rotasyon yöntemi kullanılarak yapılan temel bileşenler faktör analizi işlemi sonucunda öz değerleri 1'den büyük 5 faktör elde edilmiştir. Özdeğeri 1 ve 1'den büyük olan faktörler dikkate alındığında, POPS'un 5 faktörlü yapısı ortaya çıkmıştır (öz değerler sırasıyla: 7,16, 4,35, 3,47, 1,40, 1,36). Bu beş faktörün toplam varyansın % 57,31'ini açıkladığı gözlenmiştir. Faktör sayısına karar verilirken öncelikle her bir faktörün toplam varyansa yaptığı katkının dikkate alınmaktadır. (varyansı açıklama oranları sırasıyla: %39,28 %5,91 %4,70 %3,95 %3,45). Ancak, sadece Kaiser-Guttman ilkesine göre faktör sayısına karar vermek gerçekte var olandan daha fazla sayıda faktörün ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu sebeple gerçek faktör sayısına karar verebilmek için Kaiser-Guttman ilkesine göre ortaya çıkan faktörlerin kuramsal olarak da adlandırılabilmesi gerekmektedir (Zwick ve Velicer, 1986; Akbulut, 2010; Çokluk, vd., 2010). Ayrıca ilk üç faktör dışındaki faktörler altında toplanan maddelerin ya sayıca çok az olduğu (bir-iki madde) ya da iki ayrı faktör altındaki yüklerinin birbirine yakın olduğu görülmüştür. Bu sebeple ölçeği oluşturacak maddeleri belirlemek amacıyla POPS'daki her bir maddenin madde toplam test korelasyonları ve Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır.

Çizelge 1. POPS Orijinal Formunun “Türkiye - Eğitim Fakültesi – Öğretim Üyesi” Örneklemini Açımlayıcı Faktör Analizi (Faz 1)

Uyarılama Ölçeği Madde Numarası	Orijinal Ölçek Madde Numarası	Kod Yönü	1. Faktör Madde Yük Değerleri	2. Faktör Madde Yük Değerleri	3. Faktör Madde Yük Değerleri	4. Faktör Madde Yük Değerleri	5. Faktör Madde Yük Değerleri
P4	Q7		.758	.339			
P3	Q6		.712				
P8	Q11		.668	.357			
P9	Q12		.667		.328		
P6	Q9		.662	.351			
P5	Q8		.625				
P7	Q10		.622	.325			
P1	Q3		.622				
	Q1		.588	.517			
P10	Q15		.571				
P11	Q21		.567		.470		
	Q29		.540	.408	.380		
	Q23		.532	.400	.455		
P2	Q5		.510				
	Q14		.478	.379	.357		
P13	Q31	(T)		.699			
P15	Q24	(T)		.698			
P20	Q18	(T)	.340	.633			
P17	Q25		.433	.582			
P21	Q16	(T)		.544			
P19	Q4	(T)	.465	.498		.336	
P14	Q19				.737		
P12	Q20				.602		
P16	Q30				.530		
	Q22		.506		.513		
	Q28		.405	.375	.501		
	Q13		.381		.431		
	Q17					.759	
P18	Q2	(T)	.378	.415		.489	
P22	Q27						.784
	Q26	(T)			.525		.558

Varimax rotasyon yöntemi kullanılarak uygulanan temel bileşenler faktör analizi işlemi sonucunda, otuz bir maddeden oluşan ölçekten, madde faktör yük değerleri düşük olan veya birden fazla faktöre yük veren dokuz maddenin (sırasıyla: Q22, Q1, Q13, Q29, Q14, Q28, Q17, Q26, Q23) çıkarılmasıyla ölçek maddelerinin belirlenen faktör yapıları altında istatistiksel olarak anlamlı biçimde gruplandığı görülmüştür. Geriye kalan yirmi iki madde özdeğeri 1'in üzerinde olan ve kavramsal olarak da POPS'un Kacmar ve Carlson (1997) versiyonuna paralellik gösteren, üç alt faktörlü yeni bir yapı oluşturmuştur. Bu üç faktörün toplam varyansın % 52,86'sını açıkladığı gözlenmiştir. Alanyazında, çok faktörlü ölçek yapılarında toplam varyansın % 40 - % 60 arasında olması uygun görülmektedir (Scherer vd., 1988 Akt: Tavşancıl, 2005). Bu ölçüte dayanarak elde edilen üç faktörlü ölçek yapısı, öğretim elemanlarının örgütsel politika algısını ölçmek için yeterli bulunmuştur. Maddeler çıkarıldıktan sonra oluşan ölçeğe ilişkin madde ve test istatistikleri Çizelge 2'de verilmiştir.

Çizelge 2. POPS Orijinal Formunun “Türkiye - Eğitim Fakültesi – Öğretim Üyesi” Örnekleme Açımlayıcı Faktör Analizi (Faz 2)

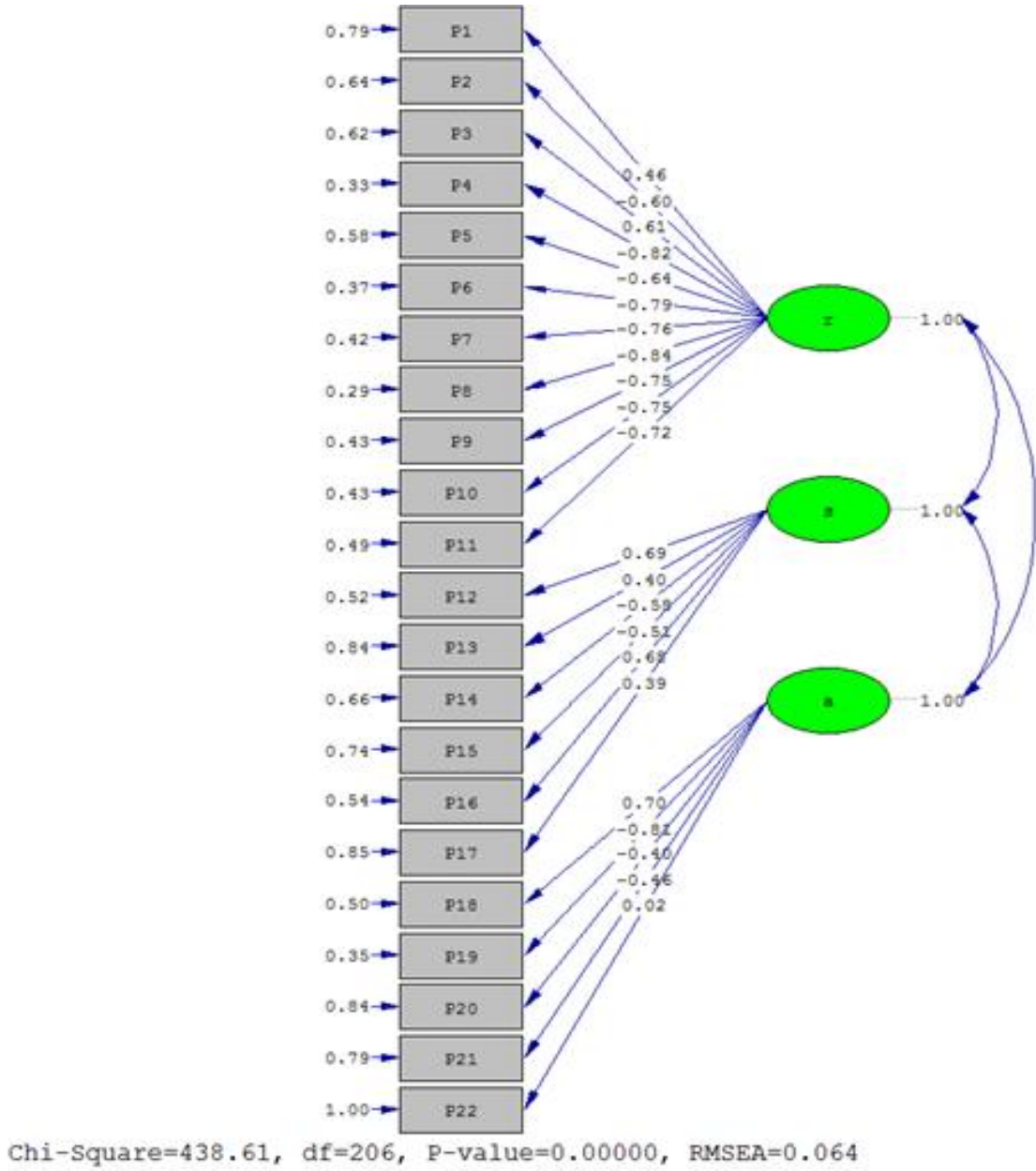
Uyarlama Ölçeği Madde Numarası	Orijinal Ölçek Madde Numarası	1. Faktör Madde Yük Değerleri	2. Faktör Madde Yük Değerleri	3. Faktör Madde Yük Değerleri
P4	Q7	.747	-	-
P3	Q6	.735	-	-
P5	Q8	.696	-	-
P9	Q12	.676	.334	-
P6	Q9	.671	-	-
P8	Q11	.639	.335	.377
P7	Q10	.601	-	-
P2	Q5	.578	-	-
P10	Q15	.578	-	-
P1	Q3	.561	-	-
P11	Q21	.559	.407	-
P12	Q20	.359	.635	-
P13	Q31	-	.635	-
P14	Q19	-	.618	-
P15	Q24	.322	.599	-
P16	Q30	-	.642	-
P17	Q25	.318	.529	-
P18	Q2	-	-	.678
P19	Q4	.363	-	.672
P20	Q18	-	.386	.637
P21	Q16	-	.334	.537
P22	Q27	-	-	.444

Çizelge 2'ye göre on bir maddeden oluşan (Q7, Q6, Q8, Q12, Q9, Q11, Q10, Q5, Q15, Q3, Q21) birinci faktöre ait öz değer 8,80 olarak bulunmuştur. Tek başına bu alt faktör toplam puan varyansının %40,30'unu açıklamaktadır. İkinci alt faktör altı maddeden (Q20, Q31, Q19, Q24, Q30, Q25) oluşmakta ve bu faktöre ait öz değer 1,57 olarak bulunmuştur. Tek başına bu alt faktör, ilgili ölçeğe ait toplam puan varyansının %7,14'ünü açıklamaktadır. Üçüncü alt faktör ise, beş maddeden (Q2, Q4, Q18, Q16, Q27) oluşmakta ve bu faktöre ait öz değer 1,25 olarak bulunmuştur. Tek başına bu faktör ilgili ölçeğe ait toplam puan varyansının %5,68'ini açıklamaktadır. Bu üç alt faktör birlikte ölçeğe ilişkin varyansın %52, 86'sını açıklamaktadır. Ölçeği oluşturan maddelere ilişkin faktör yükleri 0,44 ile 0,74 arasında değişmektedir. Bu bulgular ölçeğin kabul edilir düzeyde yapı geçerliğine sahip olduğuna ilişkin kanıt olarak değerlendirilmiştir.

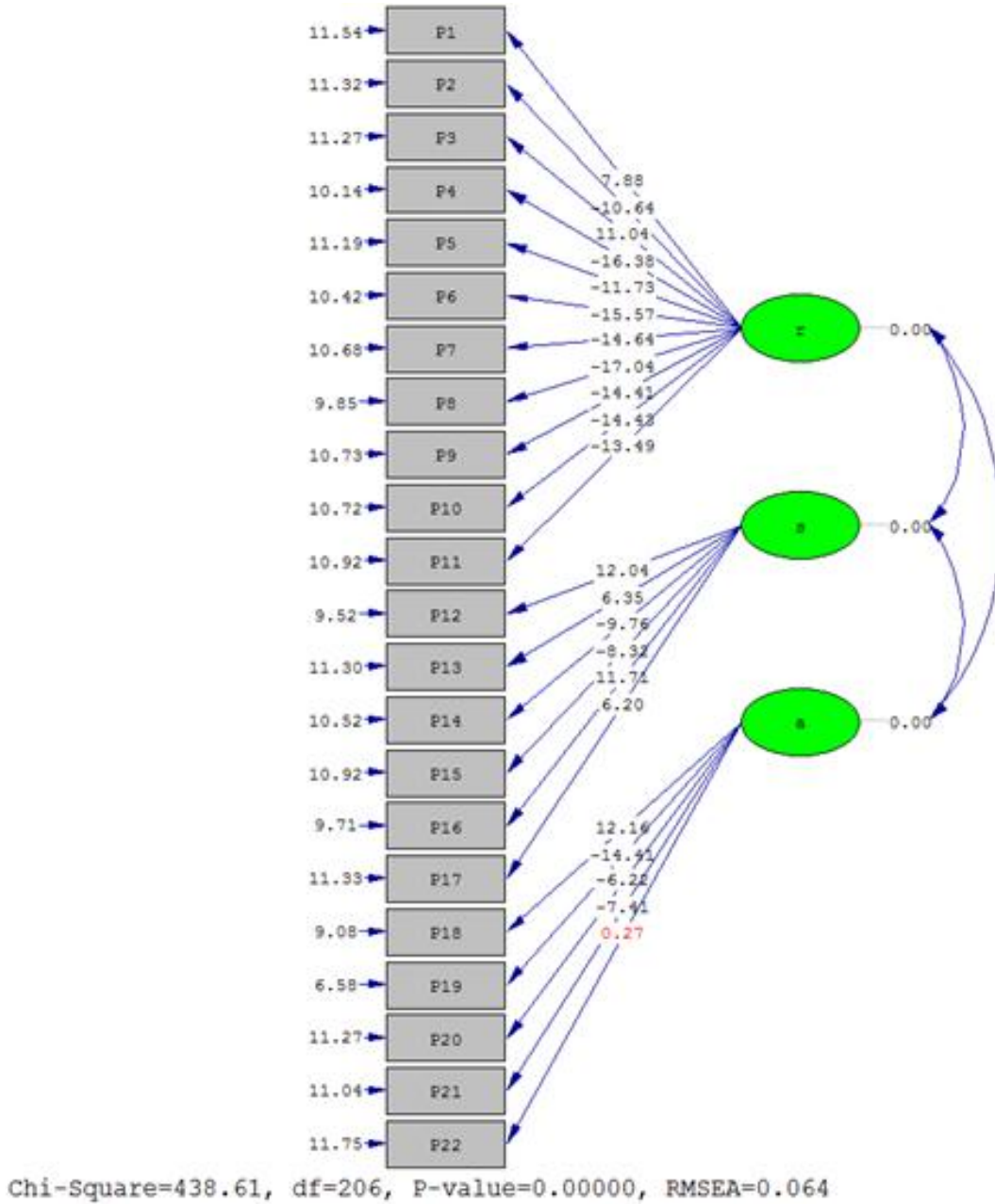
AFA sonucunda, farklı bir kültürde (Türk Kültürü) ve farklı bir örneklem grubunda (eğitim fakültesi ve öğretim elemanları) uygulanan ölçeğin yapısal geçerliğini doğrulamak için

doğrulamalı faktör analizi uygulanmıştır. Doğrulamalı faktör analizi bir ölçeği oluşturan maddeleri yani gözlenen (manifest) değişkenleri kullanarak, ölçeğin ölçtüğü varsayılan gizli (latent) değişkenleri ölçme gücünü değerlendirmektedir. Ayrıca DFA araştırma amacına uygun olarak alternatif modellerin tasarlanmasına ve tasarlanan bu modellerin uyum iyiliği açısından karşılaştırılmasına olanak vermektedir (Drasgow ve Schmitt, 2002).

Bu kapsamda AFA sonucu ortaya çıkan üç faktörlü yapıyı temsil eden bir model kurulmuş ve test edilmiştir. DFA’da sınanan modelin uyum yeterliğini belirlemek için birçok uyum indeksi kullanılmaktadır. Bu uyum indekslerinin kuramsal model ile gerçek veriler arasındaki uyumu değerlendirmelerinde birbirlerine göre üstün ve zayıf yönlerinin olmasından dolayı modelin uyumunun ortaya konulması için birçok uyum indeksi değerinin birlikte kullanılması önerilir (Büyüköztürk, vd., 2004). Doğrulamalı faktör analizleri ile kurulan modellerin verilere uyumunun değerlendirilmesinde X^2 (ki-kare), RMSEA, GFI, AGFI, CFI, NNFI gibi uyum indekslerine bakılarak değerlendirme yapılmaktadır (Anderson ve Gerbing, 1984 Akt: Büyüköztürk, vd., 2004; Sümer, 2000). Bu değerlendirmede X^2/sd oranı 5 ve daha küçük olması durumunda model veri uyumunun çok iyi olduğu kabul edilmektedir. RMSEA değerinin sıfıra yakın ve 0.05’den küçük olması model veri uyumunun mükemmel olduğunu göstermektedir. Fakat bu oranın 0.08’e kadar veri uyumu için kabul edilebilmektedir. Ayrıca CFI ve AGFI indekslerinin 0.90’dan büyük olması durumunda model veri uyumunun mükemmel olduğunu göstermektedir. CFI için 0.85 ve yukarısı; AGFI içinde 0.80 ve yukarısının model veri uyumu için yeterli olduğu kabul edilmektedir. CFI ve NNFI için ise 0.90 ve yukarısı model veri uyumunun mükemmelliğini göstermektedir (Anderson ve Gerbing, 1984 Akt: Büyüköztürk, vd., 2004; Sümer, 2000). Elde edilen uyum indeksleri (AGFI değeri .82, GFI değeri .86, CFI değeri .97 ve RMSEA değeri .0064) modelin iyi uyumunun olduğunu göstermiştir. POPS’un DFA açıklama oranları ve hata varyansları, Şekil 1 ve Şekil 2’de verilmiştir.

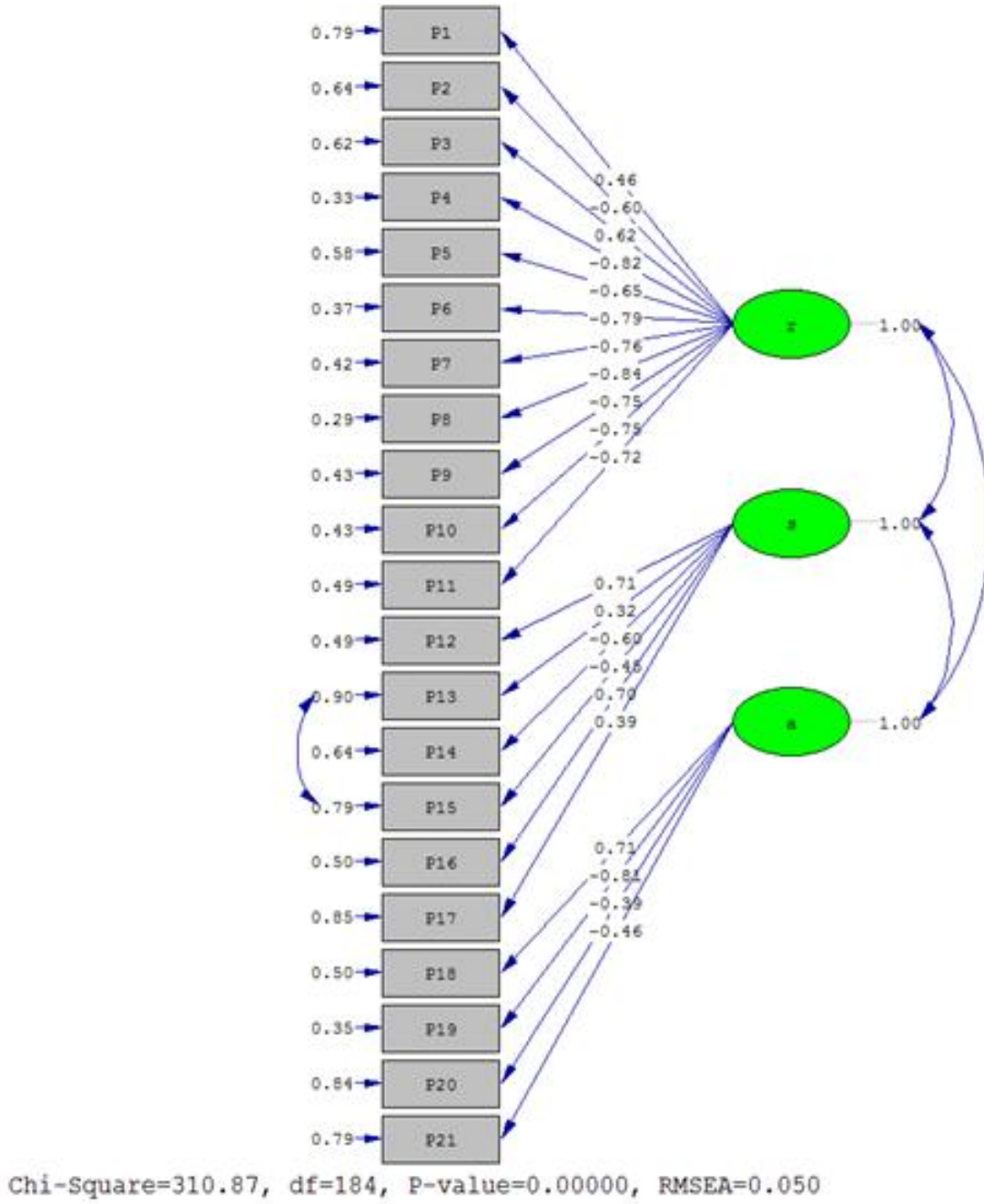

Şekil 1. POPS'un Faz 1 Standart DFA Açıklama Oranları ve Hata Varyansları

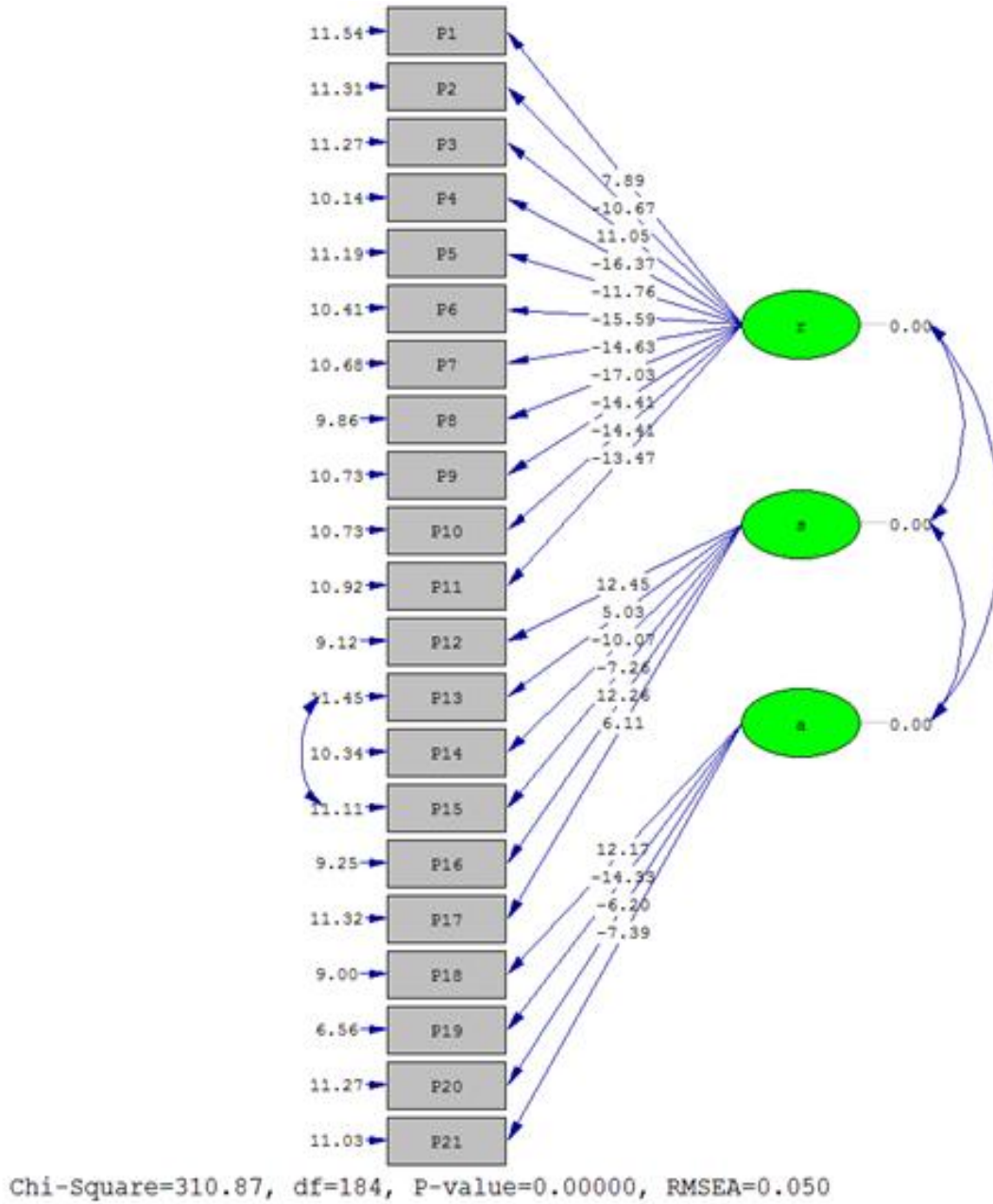

Şekil 2. POPS'un Faz 1 *t* Değerleri DFA Açıklama Oranları ve Hata Varyansları

Model incelendiğinde P22 maddesinin anlamsız çıktığı görülmüş ve modelden çıkarılarak işlem tekrarlanmıştır. En son yapılan analiz sonucunda program tarafından üretilen modifikasyonlar incelendiğinde, madde P13 - P15'e ait hata kovaryanslarının ilişkili olduğu ve bu ilişkinin modelin uyum iyiliği indekslerine önemli derecede olumsuz etkisi olduğu görülmüştür. Bu nedenle, belirtilen maddelerin hata kovaryanslarına ait ilişkiler modele eklenmiştir. Ardından model tekrar sınanmış ve ölçüm modeli için ki-kare değeri anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 309,83$; $sd = 184$, $p < .01$). Ki-kare değeri ile serbestlik derecesi oranı incelendiğinde ise söz konusu değer ($\chi^2/sd = 1,683$) 2,5'in altında ve kabul edilebilir bir uyum değerine sahip olduğu görülmüştür (Kline, 2005). POPS'un modifiye edilmiş *t* değerleri ve standart DFA açıklama oranları ve hata varyansları, Şekil 3 ve Şekil 4'de verilmiştir.

Şekil 3. POPS'un Modifiye Edilmiş Standart DFA Açıklama Oranları ve Hata Varyansları

Şekil 4. POPS'un Modifiye Edilmiş t Değerleri DFA Açıklama Oranları ve Hata Varyansları

Modelin uyum iyiliği değerlerinin, AGFI değerinin .88, GFI değerinin .90, CFI değerinin .95 ve RMSEA değerinin .050 olduğu belirlenmiştir. Bu uyum iyiliği değerleri, POPS'un ölçüm modelinin kabul edilebilir bir model olduğunu ortaya koymaktadır (Sümer, 2000; Kline, 2005; Tabachnick ve Fidell, 2007; Şimşek, 2007). Ayrıca, modelde yer alan bütün maddelere ait faktör yük değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. POPS'un uyum indeksleri ve referans değerleri Çizelge 3'de sunulmuştur.

Çizelge 3. POPS'un Ölçek Uyum İndeksleri ve Referans Değerleri

İndeksler	Aralık	Ölçek değerleri	Ölçüt
χ^2	P<.05	309.83	P<.05
χ^2/sd	0-∞ (Yüksek-Düşük)	1.683	<2.5 mükemmel uyum (Kline, 2005)
RMSEA	0-0.1 (yüksek-düşük)	0.050	<.05 mükemmel uyum (Tabachnick ve Fidell, 2007)
GFI	0-1 (düşük-yüksek)	0.90	>.85 orta düzeyde uyum (Jöreskog ve Sörbom, 1993)
AGFI	0-1(düşük-yüksek)	0.88	>.85 orta düzeyde uyum (Jöreskog ve Sörbom, 1993)
CFI	0-1(düşük-yüksek)	0.95	>.90 mükemmel uyum (Sümer, 2000; Tabachnick ve Fidell, 2007)
NNFI	0-1(düşük-yüksek)	0.94	>.90 mükemmel uyum (Sümer, 2000)

Uygulama sonrasında POPS'un geçerliliğine ilişkin AFA ve DFA sonuçları toplu bir şekilde Çizelge 4'de görülmektedir. Çizelge 4 incelendiğinde, AFA'ya dayalı madde-faktör yük değerlerinin .44 ile .74 arasında, DFA'ya dayalı madde-faktör yük değerlerinin ise .33 ile .79 arasında değiştiği görülmektedir. Modelde yer alan bütün maddelere ait madde *t* değerleri incelendiğinde ise faktör yük değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir.

Çizelge 4. POPS'un AFA ve DFA Sonuçları

Uyarlama Ölçeği Madde Numarası	Orijinal Ölçek Madde Numarası	AFA*	DFA**	<i>t</i> değerleri***	R ²
P1	Q3	.56	.79	11.54	.21
P2	Q5	.57	.64	11.32	.36
P3	Q6	.73	.62	11.28	.38
P4	Q7	.74	.33	10.15	.67
P5	Q8	.69	.58	11.19	.42
P6	Q9	.67	.37	10.44	.63
P7	Q10	.60	.42	10.69	.58
P8	Q11	.63	.29	9.89	.70
P9	Q12	.67	.43	10.74	.57
P10	Q15	.56	.43	10.74	.57
P11	Q21	.55	.49	10.93	.51
P12	Q20	.63	.49	9.38	.47
P13	Q31	.63	.90	11.43	.12
P14	Q19	.61	.64	10.86	.26
P15	Q24	.59	.79	11.09	.22
P16	Q30	.56	.50	10.11	.39
P17	Q25	.52	.85	11.30	.17
P18	Q2	.67	.50	9.05	.50
P19	Q4	.67	.35	6.56	.65
P20	Q18	.63	.84	11.26	.16
P21	Q16	.53	.79	11.03	.22
P22	Q27	.44	-	-	-

* AFA'ya dayalı madde faktör yük değerleri

**DFA'ya dayalı madde faktör yük değerleri – Standardize Parametre Değeri

*** DFA ile tahminlenen faktör yüklerinin anlamlılığını veren *t* değerleri

2.6. POPS'un güvenirligine ilişkin bulgular

Ölçeğin taşınması gereken özelliklerden birisi olan güvenirlilik, bir ölçme aracıyla aynı koşullarda yapılan farklı ölçümlerde elde edilen değerlerin kararlılığının bir göstergesidir (Balcı, 2000). Başka bir ifade ile güvenirlilik, "bir testin veya ölçeğin ölçmek istediği şeyi tutarlı ve istikrarlı bir biçimde ölçme derecesidir" (Büyüköztürk, 2006). Ölçeğin güvenirlilik derecesi, bu ölçekten elde edilen verilerin de güvenirlilik derecesini gösterir. Güvenirliliği ölçmek için en sık kullanılan Cronbach alfa değeri ifadeler arasındaki korelasyona bağlı uyum değeridir. Bu değer her bir faktör altındaki soruların ya da ifadelerin toplamının güvenirliliğini göstermektedir (Sipahi, vd., 2006). Güvenirlilik, sadece ölçeğe ait bir özellik değildir, hem ölçek hem de ölçek ile elde edilen araştırma sonuçlarına ilişkin bir özelliktir. Alfa katsayısı 0 ile 1 arasında değerler almaktadır (Kalaycı, 2005). POPS'un güvenirlilik analizi için madde-toplam puan korelasyonları ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Hesaplanan madde-toplam puan korelasyonları ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı Çizelge 5'de görülmektedir.

Çizelge 5. POPS'un Güvenirlilik Analizi Sonuçları

Uyarlama Ölçeği Madde Numarası	Orijinal Ölçek Madde Numarası	Orijinal Form Madde-Toplam Test Korelasyonu	α	AFA Yapılmış Form Madde-Toplam Test Korelasyonu	α	DFA Yapılmış Form Madde-Toplam Test Korelasyonu	α
-	Q1	.698		-		-	
P18	Q2	.529		.529		.516	
P1	Q3	.535		.528		.528	
P19	Q4	.631		.642		.630	
P2	Q5	.411		.405		.415	
P3	Q6	.539		.536		.554	
P4	Q7	.779		.781		.779	
P5	Q8	.553		.553		.561	
P6	Q9	.697		.712		.715	
P7	Q10	.639		.643		.643	
P8	Q11	.755		.763		.764	
P9	Q12	.716		.704		.709	
-	Q13	.355		-		-	
-	Q14	.671		-		-	
P10	Q15	.637	.942	.613	.922	.615	.921
P21	Q16	.587		.580		.603	
-	Q17	.113		-		-	
P20	Q18	.610		.607		.624	
P14	Q19	.490		.462		.465	
P12	Q20	.547		.535		.530	
P11	Q21	.744		.710		.709	
-	Q22	.676		-		-	
-	Q23	.765		-		-	
P15	Q24	.480		.473		.462	
P17	Q25	.688		.681		.671	
-	Q26	.326		-		-	
P22	Q27	.421		.418		.421	
-	Q28	.680		-		-	
-	Q29	.746		-		-	
P16	Q30	.570		.544		.552	
P13	Q31	.423		.438		.423	

Çizelge 5’de de görüldüğü üzere, POPS’un güvenilirliği için yapılan analizlerde orijinal formun madde-toplam test korelasyonları .11 ile .78 arasında değişmektedir ve hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .94’tür. AFA yapılmış form için madde-toplam test korelasyonları .40 ile .78 arasında değişmektedir ve hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .92’dir. DFA yapılmış form için madde-toplam test korelasyonları .41 ile .78 arasında değişmektedir ve hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .94’tür.

3. Sonuç ve Yorum

Bu araştırmanın amacı Kacmar ve Ferris (1991) tarafından geliştirilen, 31 ifadeden ve beş alt boyuttan oluşan “Örgütsel Politika Algısı Ölçeği” nin (POPS: Perceptions of Organizational Politics Scale) Türkçe’ye uyarlanması, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yapılmasıdır. Pilot uygulama ile kültürel uyarlaması yapılarak POPS’un Kacmar ve Carlson (1997) versiyonuna paralellik gösteren, üç alt boyutlu (faktörlü) yeni bir yapı oluşturmuştur. POPS’un geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarından elde edilen bulgulara göre; 21 maddelik bu ölçeğin dilsel eşdeğerliğe sahip, Türkiye’deki eğitim fakültelerinde çalışan akademisyenler popülasyonu üzerinde geçerli ve güvenilir bir biçimde kullanılabileceği söylenebilir. Ancak bu araştırma kapsamında bir kısıtlılık olarak alan yazında benzer bir uyarlama ölçeğinin bulunmamasından dolayı uyum geçerliliği çalışması yapılmamıştır.

POPS’un uyarlama versiyonunun psikometrik özellikleri şunlardır: POPS’ da her boyut bir alt ölçektir. Bu sebeple de ölçekten toplam puan alınmamaktadır. Birinci alt boyut “*Yükselmek için gerekeni yapmak*” olarak isimlendirilmiş ve ölçekteki ilk 11 ifade ile ölçülmektedir. Bu boyuttan alınabilecek en yüksek puan 55, en düşük puan da 11’dir. İkinci alt boyut “*Genel politik davranış*” olarak isimlendirilmiş ve ölçekteki 12-17 arası 6 ifade ile ölçülmektedir. Bu boyutta 13. ve 15. İfadeler ters kodlanmıştır. Bu boyuttan alınabilecek en yüksek puan 30, en düşük puan da 6’dır. Üçüncü alt boyut “*Dürüstlük/İş ahlaki*” olarak isimlendirilmiş ve ölçekteki 18-21 arası 4 ifade ile ölçülmektedir. Bu boyuttaki tüm ifadeler olumsuz bir durum belirttiği için ters kodlanmıştır. Bu boyuttan alınabilecek en yüksek puan 20, en düşük puan ise 4’tür.

Algı ve tutum gibi psikolojik özelliklerin ölçülmesinde kullanılan ölçme araçları dinamik bir yapı gösterirler ve bu araçları kullanarak yapılan her bir araştırma ölçeğinin psikometrik özelliklerinin daha da belirginleşmesine katkı sağlar, bu açıdan POPS ile yapılacak olası her bir araştırma ölçeğinin daha da güçlü ölçme yapabilmesini sağlayacaktır. POPS’un yeni yapısı ve orijinal formdan çıkarılan maddeler Çizelge 6’da (Bkz. Ekler) verilmiştir.

4. Kaynakça / References

- Akbulut Y., (2010). *Sosyal bilimlerde SPSS uygulamaları (sık kullanılan istatistiksel analizler ve açıklamalı SPSS çözümleri)*. İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul.
- Allen R.W., D.L. Madison L.W. Porter P.A. Renwick ve Mayes B.T., (1979). Organizational politics: Tactics and characteristics of its actors. *California Management Review*, 22 (1), 77- 83.
- Andrews M.C. and Kacmar K.M., (2001). Discriminating among organizational politics, justice, and support. *Journal of Organizational Behavior*, 4 (22), 350.
- Armağan A., (2005). Örgütsel politik davranışın analizi. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 4, 91-107.
- Ayhan Ö., (2013). *Algılanan örgütsel politikanın örgütsel adalet ve işten ayrılma niyetine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Kocaeli.

- Balcı A., (2000). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem teknik ve ilkeler*. (3. basım), Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Basım N., Tatar İ. ve Hisli-Şahin N., (2006). Çalışma yaşamında izlenim yönetimi bir ölçek uyarlama çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 9 (18), 1-17.
- Buenger C.M., Forte M., Boozer R.W. and Maddox E.N., (2007). A Study of the perceptions of organizational politics scale (POPS) for use in the university classroom. *Developments in Business Simulation and Experiential Learning*, 34, 294-301.
- Büyüköztürk Ş., (2006). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Büyüköztürk Ş., Akgün Ö.E., Özkahveci Ö. ve Demirel F., (2004). Güdülenme ve Öğrenme Stratejileri Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4 (2), 210-239
- Cüceloğlu D., (2002). *İletişim donanımları*. (2. basım), Remzi Kitapevi, İstanbul.
- Çınar-Altıntaş F. (2007). Örgüt yapısının örgütsel politika ve işlem adaleti üzerine etkisinin yapısal denklem modellemesi yardımıyla analizi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (2),151-168.
- Çokluk Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk Ş., (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Demirel Y. ve Seçkin Z., (2009). Örgüt içi politik davranışların tespiti üzerine Kırgızistan'da sağlık sektöründe bir araştırma. *Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu*. OAKA, 4 (7), 143-161.
- Drasgow F. and Schmitt N., (2002). *Measuring and Analyzing Behavior In Organizations*, Advances In Measurement and Data Analysis. California: Josey-Bass.
- Eisenhardt K.M. and Bourgeois L.J., (1988). Politics of strategic decision making in high-velocity environments: toward a midrange theory. *Academy of Management Journal*, 31 (4), 737-770.
- Ferris G.R. and Kacmar, K.M., (1992). Perception of organizational politics. *Journal of Management*, 18 (1), 93-116.
- Ferris G.R. and King R.T., (1991). Politics in human resources decisions: A walk on the dark side. *Organizational Dynamics*, 20 (2), 59-72.
- Ferris G.R., Fedor D.B., Chachere J.G. and Pondy L.R., (1989). Myths and politics in organizational contexts. *Group and Organization Studies*, 14, 83-103.
- Ferris G.R., Frink D.D., Galang M.C., Kacmar K.M. and Howard J.L., (1996). Perceptions of organizational politics prediction: Stress-related implications and outcomes. *Human Relations*, 49 (2), 233-266.
- Gandz J. and Murray V.V., (1980). The experience of workplace politics. *Academy of Management Journal*, 23 (2), 237-251.

- İslamoğlu G. ve Börü D., (2007). Politik davranış boyutları: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Akdeniz İİBF Dergisi*, 14, 135-153.
- İşcan Ö.F., (2005). Siyasal arena metaforu olarak örgütler ve örgütsel siyasetin örgütsel adalet algısına etkisi. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 60 (1), 149-171.
- Jöreskog K.G and Sörbom D. (1993), *LISREL 8: Structural Equation Modeling with The SIMPLIS Command Language*, SSI Scientific Software International, USA.
- Kacmar K.M. and Carlson D.S., (1997). Further validation of the perceptions of politics scale (POPS): A multiple sample investigation. *Journal of Management*, 23 (5), 627- 658.
- Kacmar K.M. and Ferris G.R., (1991). Perceptions of Organizational Politics Scale (POPS): Development and construct validation. *Educational and Psychological Measurement*, 51 (1), 193-205.
- Kalaycı Ş., (2005). Faktör analizi. Ş. Kalaycı (Ed.) *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* içinde (ss.321-331). Asil Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kırel Ç., (1998). *Örgütlerde güç kullanımı, çalışanların algıladıkları güç ve tepkileri üzerinde bir uygulama*. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Kline R.B., (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*. The Guilford Press, New York.
- Mehtap Ö., (2010). *Örgüt içi politik davranışların örgütsel vatandaşlık davranışı üzerindeki etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Mintzberg H., (1985). The organization as political arena. *Journal of Management Studies*, 22 (2), 133-154.
- Mohammed A.E., (2011). *Örgüt kültürü ve psikolojik iklimin politik davranış algulamaları üzerindeki etkileri: Kayseri’de bir araştırma*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Mohan-Bursalı Y., (2008). *Örgütsel politikanın işleyişi: Örgütsel politika algısı ve politik davranış arasındaki ilişkiler*. Yayımlanmamış doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Özkalp E. ve Kırel Ç., (2001). *Örgütsel davranış*. Anadolu Üniversitesi Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı, Yayın No:149, Eskişehir.
- Pfeffer J., (1992). *Managing with powers: Understanding Power in organizations*. Harward Business School Press, Boston.
- Sabuncuoğlu Z. ve Tüz M., (2001). *Örgütsel psikoloji*. (3. basım), Ezgi Kitabevi, Bursa.
- Sipahi B. Yurtkoru E.S. ve Çinko M., (2006). *Sosyal bilimlerde SPSS’le veri analizi*. Beta Yayınevi, İstanbul.
- Sümer N., (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3 (6), 49-74.

- Şimşek Ö.F., (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: Temel ilkeler ve LISREL uygulamaları*. Ekinoks Yayınevi, Ankara.
- Tabachnick B.G. and Fidell L.S., (2007). *Using multivariate statistics*. (5th edition), Pearson Education Inc., Boston.
- Tavşancıl E., (2005). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Vigoda E., (2000). Organizational politics, job attitudes and work outcomes: exploration and implication for the public sector. *Journal of Vocational Behavior*. 57 (3), 236-347.
- Yılmaz V. ve Çelik E.H., (2009). *Lisrel ile yapısal eşitlik modellemesi-I: Temel kavramlar, uygulamalar, programlama*. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Zwick W.R. and Velicer W.F., (1986). Comparison of five rules for determining the number of components to retain. *Psychological Bulletin*, 99 (3), 432-442.

EK- ÖRGÜTSEL POLİTİKA ALGISI ÖLÇEĞİ (POPS)**Çizelge 6.** Örgütsel Politika Algısı Ölçeği (POPS)

Uyarlama Ölçeği Madde Numarası	Orijinal Ölçek Madde Numarası	1. Faktöre Ait Ölçek İfadeleri (YÜKSELMEK İÇİN GEREKENİ YAPMAK)
P1	Q3	Yaptığımız işin kalitesine bakılmaksızın, herkesle iyi geçinerek işlerinizi yürütebilirsiniz.
P2	Q5	Verimliliği engelleyen karşıt görüşlü gruplar vardır.
P3	Q6	İşe yeni giren bir kişi, kimlerle iyi geçinmesi gerektiğini kısa süre içinde öğrenir.
P4	Q7	Adamın varsa istediğin şeyleri elde edebilirsin.
P5	Q8	Kuralların açık olmadığı durumlarda, çalışanların çoğunun kendi ihtiyaçlarını karşılayacak kuralları oluşturdukları görülür.
P6	Q9	Kimsenin karşı gelmeyi göze alamayacağı etkili gruplar olmuştur.
P7	Q10	İşten ayrılanlar, ilerlemek için sadece çok çalışmanın yeterli olmadığını anladıkları için ayrılmışlardır
P8	Q11	Çalışanlar, misilleme yapılmasından korktukları için, düşündüklerini açığa vurmazlar.
P9	Q12	Kriz ve belirsizlik zamanlarında kaçamak yollarla işlerden sıyrılanların daha iyi ilerledikleri görülür.
P10	Q15	Kaynaklar (bütçe, malzeme vs.) dağıtılırken, “ağlamayan bebeğe meme verilmez” deyişi gerçekten işler.
P11	Q21	Yöneticiler, ileride kendilerine yardımcı dokunabilecek ya da bakış açıları kendilerine benzeyen kişileri işe alacak bir seçme sistemi kullanırlar.
Uyarlama Ölçeği Madde Numarası	Orijinal Ölçek Madde Numarası	2. Faktöre Ait Ölçek İfadeleri (GENEL POLİTİK DAVRANIŞ)
P12	Q20	Başkaları tarafından istenen bilgileri vermeyerek veya eksik vererek, bu bilgileri kişisel çıkarları için kasten çarpıtan insanlar görmüşümdür.
P13 (T)	Q31 (T)	Maaş ve terfi politikaları çalışanlara bildirilir.
P14	Q19	Çalışma arkadaşlarımdan kendilerinden başkasına faydaları dokunmaz.
P15 (T)	Q24 (T)	Terfi ve maaş ile ilgili kurallar ve politikalar tüm kapsamıyla bellidir ve anlaşılır bir biçimde tanımlanmıştır.
P16	Q30	Bir çalışma arkadaşınız size yardım teklif ederse, bunu gerçekten sizi önemseyen için değil, bu yardım karşılığında sizden bir şeyler beklediği için yapacaktır.
P17	Q25	Terfi ve maaş ile ilgili kurallar ve politikalar adildir, adil olmayan konu, üstlerin bu politikaları uygulama yöntemleridir.
Uyarlama Ölçeği Madde Numarası	Orijinal Ölçek Madde Numarası	3. Faktöre Ait Ölçek İfadeleri (DÜRÜSTLÜK/İŞ AHLAKI)
P18 (T)	Q2 (T)	Her şeye “evet efendim” diyenlere yer yoktur; üstlerle anlaşmazlık anlamına bile gelse iyi fikirlerin ortaya koyulması arzu edilir.
P19 (T)	Q4 (T)	Çalışanlar yerleşik fikirleri eleştirse bile, ne düşündüklerini açıkça söyleme konusunda teşvik edilirler.
P20 (T)	Q18 (T)	Bölümümüzde terfileri iyi performans gösteren kişiler alır.
P21 (T)	Q16 (T)	Ödülleri sıkı çalışan kişiler alır.

Orijinal Ölçek Madde Numarası	Orijinal Ölçekten Çıkarılan İfadeler
Q22*	Çalışanlar, ileride kendilerine yardımcı dokunabilecek ya da bakış açıları kendilerine benzeyen kişileri işe alacak bir seçme sistemini desteklerler.
Q1*	Kimin yükseleceğini liyakatten (yeterlilik) ziyade adam kayırmacılık belirler.
Q13*	Başkalarının hareketleri beni doğrudan etkilemediği sürece onların ne yaptıkları ile ilgilenmem.
Q29*	Üstlerin çalışanlara yönelik performans değerlendirmeleri, çalışanların gerçek performanslarından ziyade, üstlerin çalışanlarla ilgili şahsi fikirlerini yansıtmaktadır.
Q14*	Üst'üm (amirim) benimle iletişim kurduğunda, amacı bana yardım etmek değil, kendini çevreye daha iyi göstermektir.
Q28*	Üstüm yaptığı birçok şeyi (örn. iletişim kurmak, geri bildirim yapmak gibi) çalışanlara yardım etmek için yapıyormuş gibi görünürken, aslında niyeti kendini korumaktır.
Q17*	Olaylar karşısında seslerini yükseltmeye hazır olanlar, diğerlerine göre işlerini yürütmekte "daha iyi durumda" görünmektedirler.
Q26*	İş konusunda yardıma ihtiyaç duyduğunuzda, size yardım edecek bir çalışma arkadaşınız daima vardır.
Q23*	Çalışma birimlerinin ya da örgütün yararına değil, sadece birkaç kişinin amaçlarına hizmet etmek üzere bazı değişikliklerin yapıldığını görmüşümdür.
Q27**	Diğer bölümlerle yürütülen ilişkiler, onlardan bir iyilik yapılması istendiğinde son derece yararlı olur.

* AFA' ya göre ölçekten çıkartılan maddeler.

** DFA' ya göre ölçekten çıkartılan madde.